

Till Inspektion för vård och omsorg
e-post: registrator@ivo.se
Diariennr: 6.2.1-17648/2025 och 6.2.1-17649/2025

Remissvar avseende förslag till Inspektionen för vård och omsorgs föreskrifter (HSLF-FS 2026:XX)

Sveriges Tandläkarförbund är den odontologiska professionens organisation. Vår uppgift är att ta tillvara tandläkares intressen i just de frågor som rör tandläkaryrket. Våra medlemsorganisationer är tandläkarstuderande, forskare, egenföretagare och anställda tandläkare. Vi är Sveriges bredaste nätverk för tandläkare och samlar ca 7000 medlemmar.

Inledning

Remissvaret avser Inspektionen för vård och omsorgs förslag till föreskrifter och blanketter om tillstånd för att bedriva viss tandvårdsverksamhet.

Sveriges Tandläkarförbund välkomnar i grunden förslaget om ett tydligare och mer enhetligt tillståndsförfarande för viss tandvårdsverksamhet. Ett nationellt sammanhållet regelverk kan bidra till stärkt patientsäkerhet, tydligare ansvarsfördelning och ökad transparens inom tandvården.

Sammanfattning

Sveriges Tandläkarförbund vill framhålla att såväl tillsynsmyndighetens som vårdgivarnas resurser måste användas på ett sätt som möjliggör fokus på respektive kärnuppdrag. För IVO innebär detta att tillräckligt utrymme måste finnas för en effektiv och riskbaserad tillsyn och för att kunna sortera bort olämpliga vårdgivare. Vårdgivarnas kärnuppdrag är att kunna ägna sina administrativa resurser åt verksamhetsnära arbete som direkt bidrar till god vård och patientsäkerhet. Byråkrati kan inte skapas som självändamål, utan måste stå i rimlig proportion till den nytta den tillför.

Sveriges Tandläkarförbund välkomnar i grunden förslaget om ett tydligare och mer enhetligt tillståndsförfarande för viss tandvårdsverksamhet. Ett nationellt sammanhållet regelverk kan bidra till stärkt patientsäkerhet, tydligare ansvarsfördelning och ökad transparens inom tandvården.

I detta arbete är det av största vikt att regelverket harmoniserar och korrelerar med andra regelverk. Förbundet vill understryka vikten av att tillståndsprövningen utformas på ett sätt som undviker onödigt dubbelarbete, både för vårdgivare och för berörda myndigheter. Den administrativa bördan för tandläkare är i dag stor och därför är det särskilt viktigt att tillståndsprövningen inte skapar merarbete för tandvården. Från förbundets sida önskar vi se en förenkling av enkätens utformning. Vi önskar också mer tydlighet i vad IVO vill ha kunskap om.

Blanketter utformning

Förbundet vill särskilt understryka vikten av att föreskrifter och tillhörande ansökningshandlingar utformas på ett sätt som är proportionerligt, riskbaserat och anpassat till tandvårdens faktiska strukturer. Svensk tandvård bedrivs i en stor variation av organisationsformer – från stora koncerner till små kliniker och enmansverksamheter – och regelverket måste vara tillämpligt och ändamålsenligt i hela denna bredd. En utformning som inte tar hänsyn till denna mångfald riskerar att skapa onödiga administrativa bördor utan motsvarande nytta.

Förbundet ser särskilda problem med den föreslagna ansökningsblanketten, där flera avsnitt i praktiken utgår från organisatoriska modeller som är typiska för större vårdorganisationer. Krav kopplade till ägar- och ledningskrets och ansvarsfördelning är inte alltid relevant att redogöra, detta blir särskilt påtagligt för mindre verksamheter. Komplexa blanketter kan även få konsekvenser för anställda tandläkare som riskerar att omfattas av administrativa krav som inte står i relation till deras faktiska ansvar eller befogenheter. För oss är det viktigt att en vårdgivare som inte har samma resurser som större bolag har ska kunna starta upp en verksamhet i Sverige. Förbundet menar därför att ansökningsförfarandet behöver differentieras i högre grad och utformas så att kraven tydligare anpassas efter verksamhetens omfattning, organisationsform och risknivå. Utan en sådan anpassning finns en uppenbar risk att regelverket upplevs som svårtillämpat och administrativt betungande, utan att patientsäkerheten stärks i motsvarande grad.

Administration och kostnader för vårdgivare

Det föreslagna enkät- och tillståndsförfarandet framstår som ett av de mest omfattande inom IVO:s tillståndsprövning, både vad gäller innehåll och den administrativa insats som krävs av vårdgivarna. Förbundet ifrågasätter om förfarandets omfattning står i rimlig proportion till den nytta som eftersträvas, särskilt mot bakgrund av tandvårdens befintliga reglering och tillsyn.

Den föreslagna ansökningsavgiften om 30 000 kronor väcker vidare frågor om proportionalitet och långsiktig hållbarhet. Redan som engångskostnad innebär avgiften en betydande ekonomisk belastning, inte minst för mindre vårdgivare. Förbundet ser med oro på risken för att avgiftsnivån på sikt höjs till nivåer jämförbara med exempelvis tillståndsprövning inom LSS-området, där avgifterna är avsevärt högre. En sådan utveckling skulle vara svår att motivera utifrån tandvårdens förutsättningar. Om ansökningsprocessen dessutom präglas av omfattande dokumentationskrav, återkommande kompletteringar och långa handläggningstider, finns en påtaglig risk för ökade kostnader såväl för vårdgivarna som för myndigheten. Detta riskerar att leda till ineffektiv resursanvändning och kan få strukturella konsekvenser för tandvårdsmarknaden, bland annat genom att hämma nyetableringar och minska incitamenten för mindre aktörer att fortsätta verka på marknaden. En sådan utveckling riskerar i förlängningen att påverka prisnivåerna inom tandvården och därmed tillgängligheten för patienterna.

Förbundet värnar om den mångfald av verksamhetsformer som i dag präglar svensk tandvård och ser det som angeläget att noggrant följa hur avgiftsnivåer och tillståndsförfarandets utformning påverkar marknadens långsiktiga struktur. En förändrad sammansättning av vårdgivare kan få konsekvenser både för patienternas tillgång till subventionerad tandvård och för statens möjligheter till ändamålsenlig uppföljning och kontroll.

Insikt i arbetsrätt och associationsrätt

Förbundet är i grunden positivt till att insikt i arbetsrätt och associationsrätt efterfrågas och tolkar detta som ett uttryck för IVO:s ambition att säkerställa att vårdgivare har förutsättningar att uppfylla sitt arbetsgivaransvar. En god arbetsmiljö för anställda tandläkare är en central förutsättning för ett långsiktigt hållbart yrkesliv och för en säker och kvalitativ vård, där såväl den fysiska som den psykosociala arbetsmiljön är av avgörande betydelse.

Samtidigt kan ett sådant fokus innebära en överlappning med andra myndigheters tillsynsansvar, i synnerhet Arbetsmiljöverkets ansvar för arbetsmiljö- och arbetsrättsliga frågor. Förbundet vill därför understryka vikten av att tillståndsprövningen utformas på ett sätt som undviker onödigt dubbelarbete, både för vårdgivare och för berörda myndigheter. Krav som redan omfattas av etablerad tillsyn bör så långt som möjligt inte behöva redovisas eller prövas parallellt inom flera regelverk.

Förbundet ser positivt på myndighetsgemensam samverkan i syfte att motverka oseriös verksamhet och att identifiera aktörer som utgör en risk för patienter, personal eller samhälle. En sådan samverkan bör dock präglas av tydlig ansvarsfördelning och proportionalitet, så att

administrativa krav inte överlappar varandra eller skapar onödig rapportering för seriösa vårdgivare.

Avslutningsvis vill Sveriges Tandläkarförbund framhålla att det är beklagligt att IVO inte har givits tillräckliga förutsättningar i form av tid för att förbereda och genomföra processen innan lagen trädde i kraft. Vid denna typ av viktiga frågor behöver arbetet ske i nära och kontinuerlig dialog med professionen. Ett tillståndsförfarande som upplevs som relevant, begripligt och rättvist ökar förutsättningarna för efterlevnad och bidrar i förlängningen till den patientsäkerhet som regelverket syftar till att stärka.

Sveriges Tandläkarförbund ser fram emot fortsatt samverkan med IVO i det fortsatta beredningsarbetet.

Vänliga hälsningar
Sveriges Tandläkarförbund

Chaim Zlotnik
Ordförande